

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

 Голова НМК З
Ганна ЛІХОНОВА

«10» 05 2024 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА

(назва навчальної дисципліни)

MINOR «Аналітичне забезпечення діяльності сучасних підприємств»,

дисципліна 2

(назва вибіркової категорії)

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальності: 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 281 Публічне управління та адміністрування

Освітні програми: Економіка підприємства, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Управління проектами, Маркетинг, Управління та адміністрування регіональних економічних систем

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробник:

К. е. н.,
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Віра ЛЕБЕДЧЕНКО
(ім'я та прізвище)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 10 від «25» квітня 2024 р.

В. о. завідувача кафедри 601,

д. н. держ. упр., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Єлизавета ПРОКОФ'ЄВА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Лебедченко Віра Віталіївна, к.е.н.

Викладає в університеті з 2002 року.

Викладає наступні дисципліни:

- Економіка природокористування;
- Маркетинг;
- Бізнес-планування діяльності підприємства;
- Маркетинг промислового підприємства;
- Економіка праці і соціально-трудова відносини;
- Ділова етика та конфліктологія в міжнародному середовищі;
- Управління потенціалом підприємства.

Напрями наукових досліджень: економіка природокористування, економічна безпека, маркетинг, управління потенціалом підприємства.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни:

5 кредити ЄКТС (150 годин), у тому числі аудиторних – 64 годин, самостійної роботи здобувачів – 86 година.

Форми здобуття освіти - денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – вибіркова навчальна дисципліна «Економічна безпека підприємства» базується на знаннях таких дисциплін, як економіка підприємства, макроекономіка, фінанси, економіко-математичні методи та моделі (економетрика та оптимізаційні методи та моделі), економіка праці і соціально-трудова відносини, стратегія підприємства, економічний аналіз, економічна діагностика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують здійснення переддипломної практики і виконання кваліфікаційної роботи магістра.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Економічна безпека підприємства» є однією із складових комплексної підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 051 Економіка, освітньої програми «Економіка підприємства».

Дисципліна «Економічна безпека підприємства» покликана дати студентам знання сутнісних характеристик, структурних та функціональних складників, методів та показників оцінки рівня, моніторингу та політики забезпечення економічної безпеки підприємства, механізмів адаптації суб'єкта господарювання до негативних впливів зовнішнього та внутрішнього середовища. Також у сучасних умовах економічна безпека країни набуває першочергового значення, оскільки вона дає орієнтири для прийняття основних соціально-економічних рішень. Окрім того, економічна безпека держави має значний вплив на діяльність вітчизняних підприємств, які постійно знаходяться під впливом великої кількості загроз, дія яких призводить до значних втрат і збитків. У таких умовах все більшу увагу приділяють дослідженням основних факторів впливу та визначенню шляхів забезпечення системи економічної безпеки підприємства.

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістра з «Економіка підприємства».

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» є формування теоретичних та практичних навиків по забезпеченню безпеки економічної діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є об'єктивні захисні властивості економічної системи, механізму її протистояння впливу небезпечних сил і факторів, а також охоронних функцій держави й створюваних їм із цією метою відповідних інститутів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна безпека підприємства» є вивчення теоретичних і методичних основ управління системою економічної безпеки підприємства; одержання знань із питань організації моніторингу й аналізу погроз економічної безпеки на основі впровадження системи граничних індикаторів; вивчення передових методів організації комплексної системи економічної безпеки на підприємстві, організації режиму комерційної таємниці.

Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни. Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність працювати в команді;
- здатність працювати автономно;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання сучасних Інформаційних систем і комунікаційних технологій;
- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;
- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування;

- проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень;
- здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій;
- застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості;
- ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів;
- демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання**. Програмними результатами навчання є:

- Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові.
- Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
- Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.
- Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
- Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
- Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.
- Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
- Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.
- Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
- Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення

4. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Економічна безпека: сутність, структура. Концепція економічної безпеки

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства». Теоретичні основи економічної безпеки господарюючого суб'єкта.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.

Тема практичного заняття: Введення в економічну безпеку.

Страхування активів для забезпечення ЕБП

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Передумови виникнення поняття економічної безпеки підприємства і його еволюція. Стійкість - фундаментальна основа економічної безпеки господарюючого суб'єкта. Теоретичні основи забезпечення економічної безпеки підприємств.

Студентам пропонується розглянути наступні питання: Які існують підходи до визначення категорії "безпека"? Коли і в якій країні вперше в законодавстві згадано поняття "економічна безпека"? Як відбувався розвиток вчення про економічну безпеку в Україні в 90-ті роки ХХ ст.? З яких позицій вченими розкривається термін "економічна безпека підприємства"? Які бувають рівні економічної безпеки підприємства? Як співвідносяться категорії "економічна безпека" та "економічна стійкість"? Назвати складники стійкого розвитку підприємства

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Історія осмислення проблеми «безпека». Еволюція наукових поглядів на концептуальні основи економічної безпеки суб'єкта господарювання. Співвідношення між категоріями «стійкість», «стабільність» та «безпека». Предмет діяльності у сфері забезпечення економічної безпеки підприємства. Об'єкти економічної безпеки підприємства. Суб'єкти економічної безпеки підприємства.

Тема 2. Економічна безпека держави як найважливіший рівень економічної безпеки підприємств.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.

Тема практичного заняття: Економічна безпека держави

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Ієрархія рівнів економічної безпеки. Державні інтереси й економічна безпека. Погрози безпеки й напрямки поновлення економічного росту держави. Державна політика у світлі регіональної економічної безпеки. Тіньова економіка як погроза економічної безпеки країни. Держава й забезпечення економічної безпеки підприємства.

Студентам пропонується розглянути основні методичні підходи, що використовуються при визначення економічної безпеки держави і регіону; елементи економічної безпеки держави, регіону; проблеми забезпечення економічної безпеки держави; загрози економічній безпеці держави; загрози економічній безпеці регіону.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оцінка національної сили держави. Порівняльна оцінка національної сили держав (США, Японія, країни ЄС, Україна). Система правового забезпечення національної безпеки України». Закон України «Про основи національної безпеки України». Україна в світовому співтоваристві. Національні інтереси України.

Тема 3. Загрози й ризики в діяльності підприємств.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.

Тема практичного заняття: основні типи й характеристики негативних впливів і загроз безпеки підприємства

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Поняття погрози і їхня класифікація. Механізм реалізації погрози й захист від погрози. Поняття, сутність і класифікація ризиків. Криміналізація ФГД підприємств. Система управління ризиками в бізнесі.

Студентам пропонується дати визначення погрози в діяльності підприємства. Визначити за якими ознаками класифікують ризики в діяльності підприємства; комерційний ризик та його функції; які існують ризики за факторами виникнення. Напрямки криміналізації діяльності підприємств. Етапи управління ризиком. В чому полягає контроль ризику.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ризики і джерела загроз економічній безпеці підприємства як економічні категорії. Підприємство в нестабільному економічному середовищі. Класифікація загроз економічної безпеки підприємства. Ризики в підприємстві. Методи діагностики ризиків підприємства. Прийняття рішень підприємством в умовах ризику. Розвиток підприємства та управління ризиком. Моделювання ризикових ситуацій в економіці та бізнесі.

Тема 4. Принципи й рівні економічної безпеки підприємств

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.

Тема практичного заняття: Рівні економічної безпеки підприємств.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Принципи забезпечення економічної безпеки підприємств. Перший і другий рівні безпеки підприємств. Акціонерні відносини й вищий менеджмент. Третій, четвертий і п'ятий рівні економічної безпеки підприємств. ФГД підприємств. Шостий рівень економічної безпеки підприємств. Облік.

Студентам пропонується описати створення та існування підприємства у вигляді процесу; сутність принципу чотирьох ролей; Розібрати які існують шість рівнів економічної безпеки? В чому полягає принцип повного охоплення за часом? Яка економічна шкода може бути нанесена при обігу товарно-матеріальних коштів?.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Створення та існування підприємства в залежності від його організаційно-правової форми та розміру. Принципу чотирьох ролей. Принцип шести рівнів економічної безпеки. Принцип повного охоплення за часом. Погрози підприємству на рівні вищого керівництва. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства з погляду забезпечення його економічної безпеки. Паразитні супутні структури в діяльності підприємства

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти):* відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №2. Організація комплексної системи забезпечення економічної безпеки підприємства.

Тема 5. Сутність системи економічної безпеки підприємства й механізм її забезпечення.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Функціональні складові й основні напрямки забезпечення економічної безпеки підприємства

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Загальні принципи побудови системи безпеки підприємств. Основні підходи й напрямки забезпечення безпеки підприємств. Управління й механізм забезпечення економічної безпеки підприємства

Студенти узгоджують заходи з забезпечення основних завдань комплексної системи заходів забезпечення безпеки. Принципи побудови системи заходів безпеки. В чому полягає механізм забезпечення економічної безпеки підприємства? Які фактори впливають на механізм забезпечення економічної безпеки підприємства? Система заходів захисту підприємництва.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Стратегія безпеки підприємства. Методологічні положення системного підходу до гарантування безпеки підприємства. Структура системи економічної безпеки підприємства. Наукові підходи до формування переліку структурних складових економічної безпеки підприємства. Створення комплексної системи моніторингу економічної безпеки підприємства.

Тема 6. Захист комерційної таємниці підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Політико-правова та екологічна безпека підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Сутність комерційної таємниці й необхідність її захисту. Економічні умови й передумови формування механізму захисту комерційної таємниці. Захист об'єктів інтелектуальної діяльності. Основні джерела, канали витоку й методи одержання інформації про конкурентів. Основні елементи механізму захисту комерційної таємниці підприємства

Студенти за допомогою викладача визначають якими законами в Україні забезпечується збереження комерційної таємниці. Ознаки комерційної таємниці підприємства. Можливі канали витікання інформації підприємства. Потенційні викрадачі комерційних секретів. Які відомості не є комерційною таємницею підприємств.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Оцінка й аналіз економічної безпеки підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Захист комерційної таємниці підприємства. Аналіз запасу безпеки та безбитковості підприємства

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Складової економічної безпеки підприємства й підходи до їхньої оцінки. Моделі оцінки й аналізу складової економічної безпеки підприємства. Моделі інтегральної оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Моделі оцінки погроз економічної безпеки підприємства.

Студенти за допомогою викладача визначають функціональні складники економічної безпеки підприємства. За допомогою яких показників оцінюється фінансова складова економічної безпеки підприємства? Які існують загрози кадрової складової економічної безпеки підприємства? Яким чином оцінюють політико-правову складову складової економічної безпеки підприємства? Шляхи забезпечення економічної безпеки підприємства за інтерфейсною складовою? Які існують підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства? Мультиплікативна динамічна модель оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Як проводиться вибір еталонного показника для модель оцінювання рівня економічної безпеки підприємства?.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оцінювання діяльності підприємства по забезпеченню економічної безпеки підприємства і заходи щодо запобігання збитку

Тема 8. Інформаційна й документаційна безпека.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: фінансова безпека підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Сутність інформації і її конфіденційність. Інформаційні системи й технології. Погрози безпеки інформації. Методологія аналізу захищеності інформаційної системи. Забезпечення інтегральної безпеки інформаційних систем. Механізми безпеки інформації в ІТ, їхні види.

Студенти за допомогою викладача визначають: особливості має економічна інформація? Яку інформацію можна вважати публічною? Відмінності інформаційної системи та інформаційної технології. В чому полягають погрози цілісності даних? Фактори погроз автоматизованій інформаційній системі об'єкту. Що називають активними погрозами інформаційної системи? Складові інтегральної безпеки інформаційних систем.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Інтелектуальна й кадрова безпека підприємства

Тема 9. Галузеві особливості забезпечення економічної безпеки підприємств.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Техніко-технологічна безпека підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Рівні діяльності підприємства й галузевих особливостей. Особливості забезпечення економічної безпеки в промисловості. Особливості забезпечення економічної безпеки в будівництві. Особливості забезпечення економічної безпеки на транспорті. Особливості забезпечення економічної безпеки проектів.

Студенти за допомогою викладача визначають: які загрози економічної безпеки в будівельних підприємствах, пов'язані з персоналом? В чому відмінність транспортної галузі від послуг зв'язку по відношенню до товарно-матеріальних цінностей? На які аспекти має звернути увагу служба безпеки підприємства, що займається проектною діяльністю?

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Назвіть специфічні загрози економічної безпеки підприємств промисловості.

Тема 10. Забезпечення економічної безпеки авіапромислового підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Інформаційна безпека підприємства..

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Характеристика стану авіапромислових підприємств. Забезпечення економічної безпеки авіапромислового підприємств

Студенти за допомогою викладача визначають: які специфічні риси мають підприємства авіакосмічної промисловості поміж підприємств машинобудівної галузі? Заходи для забезпечення економічної безпеки на машинобудівному підприємстві.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Назвіть основні загрози підприємств авіапромислового підприємства.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
 - *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 20 годин.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних виробничих ситуацій, самостійну роботу з літературними джерелами та звітною документацією підприємства.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0... 15
Модульний контроль 1	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль 2	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів. Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та розрахунково-графічну роботу. Вміти самостійно давати характеристику процесам управління персоналу організації, здійснювати класифікацію процесів управління персоналом, проводити аналіз персоналу на підприємстві.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти проводити діагностику підприємства та здійснювати організаційне проектування на високому рівні, розробляти посадові інструкції.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти застосовувати одержанні знання.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

11. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/>
2. <http://library.khai.edu/library/>

12. Рекомендована література

Базова

1. Алькема В.Г., Літвін Н.М., Кириченко О.С. Економічна безпека інноваційного підприємства: Навчальний посібник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. 320 с
2. Ареф'єва О. В. Планування економічної безпеки підприємств. Київ: видавництво Європейського ун-ту, 2004. 169 с.
3. Барановський О.Т. Фінансова безпека в Україні (Методологія оцінки та механізм забезпечення), Київський національний торг.-ек. ун-т. Київ: КНТЕУ, 2004. 759с.
4. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия. Київ: Эльга, Ника-Центр, 2004. 784 с.
5. Васильців Т. Г. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник. Чернівці: Технодрук, 2020. 458 с.
6. Донець Л.І., Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2008. 240 с
7. Економічна безпека : навчальний посібник / за заг. ред. З. С. Варналія. Київ: Знання, 2009. 647 с.
8. Економічна безпека підприємства. Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Т. М. Іванюта, А. О. Заїчковський. К.: Центр учбової літератури. 2009. 256 с.
9. Економічна безпека: підручник / авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О.І. Барановського. К.: УБС НБУ, 2015. 467 с.
10. Живко З. Б. Методологія управління економічною безпекою підприємства : монографія. Львів: Ліга-Прес, 2013. 474 с.
11. Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
12. Козаченко А. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. Економічна безпека підприємства: Сутність та механізм забезпечення: монографія. Київ: Лібра, 2003. 280 с.
13. Кузенко Т.Б., Мартюшева Л.С., Грачов О.В., Литовченко О.Ю. Фінансова безпека підприємства: навч.посібник. Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. 304 с.
14. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство : монографія / за ред. В.М. Геєця. Харків: Інжек, 2006. 240 с.

Допоміжна

15. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізм зміцнення: монографія / Т.Г. Васильців. – Львів: Арал, 2008. – 386 с.
16. Донець Л.І. Економічна безпека підприємства: навч. посібник / Л.І. Донець, Н.В. Ващенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
17. Економічна безпека підприємства в умовах рейдерських загроз [Текст]: колект. монографія / [О. А. Бурбело та ін.]; за наук. ред. О. А. Бурбело, С. К. Рамазанова ; Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України [та ін.]. - Київ ; Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. - 285 с.
18. Лігоненко Л.О. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В. Корольова-Казанська та ін. – К.: КНТЕУ, 2010. – 336 с
19. Отенко, І. П. Економічна безпека підприємства [Текст] [Текст] : навч. посіб. / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. — Харків : ХНЕУ, 2012. — 252 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>Законодавство України
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
3. Державна служба статистики України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
4. Бібліотека НАУ ХАІ / <http://library.khai.edu/library/>
5. Харківський Центр науково-технічної та економічної інформації. Режим доступу: <http://www.cntei.com.ua>